

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

24 Ocak 2023

Sayı :30824082-610-5609562
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 6 Sayfa)
- Cevap Yazısı (81 Adet, 163 Sayfa)

MUŞ MİLLETVEKİLİ
SAYIN ŞEVİN COŞKUN'UN
TBMM 7/72911 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Yaşamsal bir öneme sahip olan temiz suya, koşulsuz ve bedelsiz erişim temel bir insan hakkıdır. Aynı zamanda sağlığın esası olan su, Türkiye'nin de taraf olduğu Birleşmiş Milletler Ekonomik Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi'nin 11'inci maddesi kapsamında "Su Hakkı, herkesin kişisel ve ev içi kullanımları için yeterli, güvenli, kabul edilebilir, erişilebilir ve bedeli ödenebilir suya sahip olma hakkını öngörmektedir" şeklinde ele alınmıştır. Ancak altyapı yetersizlikleri nedeniyle bu hakkın erişiminde birçok sorun yaşanmaktadır. Suya erişimde çok ciddi sorunların yaşandığı yerlerden biri de seçim bölgem olan Muş ilidir. 200 bin nüfusa sahip Muş merkezde, şebeke içme suyunun yüzde 30'u doğal kaynaktan, yüzde 70'i ise sondaj ile açılan yeraltı suyundan temin edilmektedir. Kentin merkez mahallerinde uzun yıllardır günün belli saatlerinde sular, belediye tarafından kesilmektedir. Muş Belediyesinden aldığımız bilgilere göre, saat 11.00 ila 16.00 ve 23.00 ila 06.00 aralarında sürekli hale gelmiş su kesintileri uygulanmaktadır. Yaşamsal ihtiyaç olan içme suyuna, gün içerisinde 12 saat erişemeyen yurttaşlar maddi ve manevi çok ciddi mağduriyetler yaşatılmaktadır. Bu mağduriyetten en çok etkilenenler arasında özellikle lokanta, kafe, çayevi, kuaför gibi esnaf grubu yer almaktadır. Ayrıca su kesintilerinin neden olduğu bu mağduriyet ile birlikte yurttaşların toplu olarak bir arada bulunduğu hastane, okul, yurt, cezaevi gibi kamu kurumlarında da halk sağlığına ciddi tehdit oluşmaktadır. Muş'un, Murat Nehri ve Karasu Nehri başta olmak üzere zengin su kaynaklarına sahip bir kent olmasına rağmen temiz suya erişimde yaşanan bu zorluklar kabul edilebilir değildir. Muş'ta yaşayan halkın su ihtiyacını gidermek için bir an önce ana su hattının çözüme kavuşturulması ve şehir içindeki şebeke alt yapısında bulunan sorunların giderilmesi büyük bir önem taşımaktadır. Bu bağlamda,

1-Muş kent merkezinde uzun yıllardır devam eden ve günde 12 saati bulan su kesintilerine dair Bakanlığınızın bilgisi var mıdır?

2-Zengin su kaynaklarına rağmen Muş'ta yaşanan su kesintilerinin gerekçesi nedir? Bu kesintilerin çözüme kavuşturulmamasının gerekçesi nedir?

3-Kentte uygulanan su kesintileri sırasında yurttaşların mağduriyetinin giderilmesi amacıyla belediye tarafından alınan ek önlemler var mıdır?

4-Muş'ta yaşanan su kesintilerinin açığa çıkardığı halk sağlığı sorunlarına ilişkin Sağlık Bakanlığı ile birlikte bir inceleme mevcut mudur?

5-Muş'ta su şebekesi altyapı sorunları ne zaman çözülmesi planlanmaktadır?

CEVAPLAR:

Muş Belediye Başkanlığı'ndan alınan bilgide;

Kent merkezinde Aralık ve Haziran ayları arasında kesintisiz içme suyu hizmeti verildiği, yılın diğer aylarında (Ağustos, Eylül, Ekim ve Kasım) mevsim itibariyle yer altı ve yer üstü su kaynaklarının veriminin minimum olması nedeniyle içme suyu servis dağıtım depolarının dolması ve herkese eşit şekilde içme suyu hizmeti verilmesi için gündüz saatlerinde 4 saat, gece saatlerinde ise 4 saat içme suyu kesintisi yaşandığı, günün diğer saatlerinde içme suyu hizmeti verildiği,

Coğrafi konumu bakımından şehrin güneyinde bulunan Kurtik Dağında yapılan jeoteknik araştırmalar sonucuna göre su rezervinin olmadığı, aynı bölgede baraj yapılması için su toplama çanağının belediye tarafından yapılmak istenilmesine rağmen zeminin uygun olmadığı, kesin çözümün Alparslan-2 Barajından su temini olduğu, Alparslan-2 Barajı ile ilgili 2014 yılında proje ve etüt çalışmalarına başlandığı, 2020 yılında ihalesi yapıldığı, 01.11.2022 tarihi itibarıyla 10.000 tonluk içme suyu su deposu, arıtma tesisi ve isale hattı döşeme çalışmalarının hızlı bir şekilde devam ettiği, Alparslan-2 Barajından temin edilecek içme suyunun 2023 yılında işletmeye alınmasının planlandığı,

İçme suyu ihtiyacı olması halinde vatandaş ve kamu kuruluşlarının su ihtiyaçlarının itfaiye müdürlüğü ekipleri vasıtasıyla tankerlerle herhangi bir sıkıntıya mahal vermeden su ihtiyaçlarının giderildiği,

İçme suyunun İnsani Tüketim Amaçlı Sular Yönetmeliğine uygunluğu ile ilgili, şehir merkezinde her hafta (gerektiğinde her gün) değişik mahallelerde ve noktalarda Muş İl Halk Sağlık Laboratuvarı tarafından kimyasal ve bakteriyolojik analizlerin yapıldığı, yapılan analizler sonucunda Muş ilinin içme suyunun İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkındaki Yönetmeliğe uygun olduğunu belirten raporların bulunduğu, içme suyu dağıtım depolarında otomatik klor cihazlarının takılı olduğu, içme suyunun klorlanması için sürekli ve sıkı bir şekilde takibinin yapıldığı,

Muş ilinde kanalizasyon şebekesi, yağmursuyu ve içme suyu şebeke hatlarının 2021 yılında İller Bankası aracılığı ile tamamen yenilendiği, bu çalışmalar kapsamında 180 km yeni içme suyu şebeke hattı yenilenmesi ve 7000 adet içme suyu servis abone bağlantısı yenileme işleminin yapıldığı, yenilenen içme suyu şebek hattının SCADA sistemine entegresinin yapıldığı, Muş ilinin içme suyu sıkıntısının ise 2023 yılında Alparslan-2 Barajından gelecek su temini ile çözüme kavuşacağı belirtilmiştir.